

EITEM AR YR AGENDA: 8

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

19 Rhagfyr 2016

ALLDRO AMCANOL 2016/2017

Adroddiad gan Dawn Docx, Trysorydd am y Tro

Diben yr Adroddiad

- 1 Mae'r adroddiad hwn yn darparu alldro amcanol wedi'i amcangyfrif am flwyddyn ariannol 2016/2017 i'r Aelodau.

Cyflwyniad

- 2 Mae gwariant o'i gymharu â'r gyllideb yn cael ei fonitro'n agos gan staff y Gwasanaeth Tân ac Achub, a thynnir sylw at unrhyw amrywiadau neu amrywiadau disgwylidig cyn gynted ag y bônt yn digwydd, a hynny er mwyn gallu gosod mesurau yn eu lle i sicrhau nad oes unrhyw risg ariannol i'r Awdurdod. Yn ôl yr arwyddion cyfredol, ni fydd unrhyw danwariant a bydd angen £536,617 o gronfeydd wrth gefn i gefnogi'r gyllideb ar gyfer 2016/17. Yn ystod y broses o osod y gyllideb, amcangyfrifwyd y byddai angen £760,417 o gronfeydd wrth gefn i osod cyllideb fantoledig. Mae'r dadansoddiad manwl yn Atodiad A, a dangosir unrhyw danwariannau gydag arwydd minws (-).
- 3 Mae'r adroddiad yn ymdrin â'r gwariant gwirioneddol hyd at ddiwedd mis Tachwedd, ac yn amcangyfrif y gwariant am 4 mis olaf y flwyddyn.

Amrywiadau i'r Gyllideb

Costau Gweithwyr

- 4 Mae dros 70% o wariant y gwasanaeth tân ac achub yn ymwneud â chyflogau, ac yn ôl yr arwyddion bydd gorwariant net ar gyflogau eleni.

- 5 Ar ôl adolygu'r ddarpariaeth gofal tân, cyflogwyd diffoddwyr tân amser cyflawn (WDS) gwledig ar gontractau amser cyflawn gwledig, ynghyd â nifer o brentisiaid diffoddwyr tân. Mae'r recriwtiaid newydd yn darparu gofal ar orsafoedd y system RDS yn ogystal ag ar orsafoedd amser cyflawn. Yn ystod y broses o osod y gyllideb, amcangyfrifwyd faint o oriau o ofal y disgwylid iddynt gael eu darparu gan y recriwtiaid newydd ond oherwydd bod angen mwy o ofal oherwydd salwch hirdymor ac argaeledd RDS, maent yn darparu mwy o ofal na'r hyn a ddisgwylid yn wreiddiol. Mae hyn yn achosi gorwariant ar y gyllideb ar gyfer diffoddwyr tân ond caiff ei wrthbwyso gan yr arbedion ar y gyllideb ar gyfer diffoddwyr tân y system RDS.
- 6 Mae'r tanwariant yng nghyllideb y prif swyddogion yn ymwneud â'r swydd wag ar gyfer prif swyddog tân cynorthwyol.
- 7 Mae'r gorwariant ar staff cefnogol yn ymwneud yn bennaf â staff sydd â sgiliau arbenigol a gyflogwyd ar gontractau cyfnod penodol i gyflawni nifer o brosiectau trawffurfiadol allweddol megis cael y system gorchymyn a rheoli newydd a'r system gwybodaeth reoli newydd.
- 8 Amcangyfrifir y bydd £50k o orwariant ar y gyllideb hyfforddi oherwydd y gost o hyfforddi'r diffoddwyr tân sydd newydd gael eu recriwtio.
- 9 Yn ystod y flwyddyn, cafwyd cyfle i drosglwyddo rhywfaint o waith cyllid i Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy. Mae hyn wedi arwain at gynnig taliadau diswyddo i rai aelodau o staff cefnogol. Bydd cost y taliadau diswyddo yn cael eu had-dalu drwy arbedion yn y costau staffio y flwyddyn nesaf.
- 10 Mae'r gorwariant ar y gyllideb pensiynau wedi digwydd oherwydd cost ymddeoliadau ar sail afiechyd nad oedd wedi cael eu rhagweld pan osodwyd y gyllideb hon.

Safleoedd

- 11 Yn gyffredinol, bydd yna £13k o danwariant ar y gyllideb safleoedd. Mae amrywiadau sylweddol ar y gyllideb ar gyfer atgyweirio a chynnal a chadw a'r gyllideb ar gyfer ynni. Ar hyn o bryd, amcangyfrifir bod gorwariant ar y gyllideb ar gyfer atgyweirio a chynnal a chadw. Mae hyn yn rhannol oherwydd bod swm wrth gefn

wedi'i ychwanegu at sefyllfa'r alldro i ymorol am orsaf dân newydd Wrecsam. Mae'r adeilad wedi cael ei feddiannu ers llai na 12 mis felly ni ellir ond amcangyfrifir y costau rhedeg ar hyn o bryd. Caiff y costau ychwanegol gan arbedion ar y costau ynni oherwydd amcangyfrifir y bydd yna ostyngiad sylweddol yn y costau trydan, hyd at 30% ar rai safleoedd, a hynny oherwydd bod llai yn cael ei ddefnyddio a bod yr adran gyfleusterau wedi negodi contractau ynni newydd.

Cludiant

- 12 Yn gyffredinol, amcangyfrifir y bydd £157k o danwariant yn y gyllideb cludiant. Mae'r costau ychwanegol yn y gyllideb peiriannau a chyfarpar oherwydd bod adran y fflyd yn paratoi i ddarparu gwasanaeth cynnal a chadw yng ngorsaf newydd Wrecsam ar y cyd ag YGAC a Heddlu Gogledd Cymru. Yn ôl yr arwyddion presennol, bydd costau tanwydd a threuliau teithio yn is na'r gyllideb wreiddiol oherwydd gostyngiad ym mhrisiau tanwydd a'r lefelau gweithgarwch presennol.

Cyflenwadau

- 13 Mae'r gorwariant ar gyfarpar gweithredol wedi digwydd oherwydd bod angen trwsio cynwysyddion a ddefnyddir ar gyfer hyfforddi yn Nolgellau ac Airbus a bod angen cynnal a chadw cyfarpar ffitrwydd er mwyn sicrhau eu bod yn cydymffurfio â gofynion iechyd a diogelwch.
- 14 Amcangyfrifir ar hyn o bryd y bydd gorwariant ar gostau cyfrifiaduron. Mae'r rhan fwyaf o'r gorwariant oherwydd y costau ychwanegol sy'n gysylltiedig â'r contract cenedlaethol newydd ar gyfer system gysylltiadau radio. Bydd yr Aelodau'n ymwybodol o'r prosiect a'r costau sy'n gysylltiedig. Y llynedd, neilltuwyd £300k i ymorol am rai o'r costau ychwanegol sy'n gysylltiedig â throsglwyddo i'r system newydd, ond ar yr adeg hon o'r flwyddyn caiff y costau ychwanegol eu gwrthbwysu gan arbedion ar y gyllideb gysylltiadau oherwydd nifer o ffactorau, sy'n cynnwys gostyngiad yng nghost rhentu llinellau a chostau galwadau.
- 15 Bydd gwariant ar brosiectau arbennig, megis 'Cyd-Grŵp y Gwasanaethau Brys' (JESG)/y Pwyllgor Materion Cenedlaethol, yn llai na'r gyllideb oherwydd bod y lefelau gweithgarwch yn is na'r flwyddyn flaenorol. Caiff y tanwariant ei wrthbwysu gan y gostyngiad yn yr incwm a ddaw i ariannu'r prosiectau hyn.

- 16 Mae'r cynllun peilot cyd-ymateb yn cael ei ehangu a bydd yn cael ei roi ar waith mewn gorsafoedd ychwanegol eleni. Ni osodwyd unrhyw gyllideb ar gyfer y cynllun treialu oherwydd disgwylid y byddai modd talu'r costau ychwanegol o'r gyllideb yn gyffredinol. Fodd bynnag, bydd £7k o'r gorwariant yn cael ei dalu gan incwm ychwanegol a ddaw drwy ailgodi tâl am weithgareddau. Gwelir hyn fel cynnydd ar y gyllideb incwm amrywiol.
- 17 Bydd yna orwariant ar y gyllideb ffioedd proffesiynol oherwydd bod cynnydd yn y ffioedd actiwaraid a chynnydd yn y ffioedd broceru am drefnu benthyciadau byrdymor.

Asiantaeth

- 18 Mae'r costau ychwanegol ar llinell y gyllideb iechyd galwedigaethol oherwydd bod angen darparu sgrinio meddygol ychwanegol i'r diffoddwyr tân. Dyma ofyniad newydd gan yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch i brofi am arwyddion o asbestosis.

Cyllido Cyfalaf

- 19 Amcangyfrifir bod y costau dyledion a gysylltir â'r rhaglen gyfalaf yn is na'r gyllideb wreiddiol oherwydd bod cyfraddau llog isel yn gyffredin a bod benthyciadau byrdymor yn cael eu defnyddio i ariannu'r rhaglen gyfalaf. Sicrhawyd costau llogau is hefyd drwy 'fenthyca'n fewnol', sef defnyddio cronfeydd wrth gefn a balansau i ariannu'r rhaglen yn hytrach na threfnu benthyciadau newydd.

Incwm

- 20 Yn gyffredinol, amcangyfrifir y bydd yr incwm fymryn yn is na'r gyllideb wreiddiol. Bu gostyngiad i'w groesawu yn nifer y galwadau am wasanaeth arbennig ond arweiniodd hyn at godi llai o incwm na'r disgwyl pan osodwyd y gyllideb. Mae'r incwm o ffioedd cyfalaf wedi gostwng yn unol â'r gwariant a fu ar y rhaglen gyfalaf ac ailgysoni'r gyllideb gyfalaf. Mae'r incwm ychwanegol o werthiant wedi digwydd oherwydd yr incwm a gafwyd drwy gael gwared ar gerbydau a chyfarpar wrth brynu rhai newydd neu pan nad oes mo'u hangen mwyach.

Incwm Grantiau

- 21 Dyma'r grantiau a ddyrannwyd gan Llywodraeth Cymru hyd yma yn y flwyddyn ariannol hon:-

Firelink - £415,600 (wedi'i gynnwys yn ffigyrau'r alldro)

Tîm Lleihau Llosgi Bwriadol - £153,705

Ymyriadau - £196,000

Refeniw Cymru Gydnerth - £221,636

Cyfalaf Cymru Gydnerth - £118,665

Y Ffenics - £170,000

Fforwm Lleol Cymru Gydnerth - £53,142

Tîm Cymorth Cymunedol (CAT) - £72,000

- 22 Bydd unrhyw wariant ychwanegol a delir gan yr Awdurdod er mwyn bodloni telerau'r grant yn cael ei dalu gan yr incwm grant. Ni ddangosir y gwariant hwn yn natganiad alldro'r gyllideb.

Argymhelliad

- 23 Bod yr Aelodau'n nodi sefyllfa ariannol yr Awdurdod.